

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

Немачка и енглеска офанзива

Кад је почетком европског рата Енглеска објавила рат Немачкој, Немци а нарочито немачка штампа придавали су мало значаја ступању Велике Британије у коло њихових непријатеља. Претпостављали су до душе, да им Енглеска својом флотом може у извесним размерама нашкодити, али нису ни сањали о томе, да Енглеска може постати јака сувоземна сила. Тада је «Берлинер Тагеблат» овако писао: „Објава рата од стране Енглеске не треба да узнемирије Немачку. Евентуална блокада од стране енглеске флоте може до некле парализати нашу трговину, али не може никако утицати на развој и исход ратних операција. Међутим на суву Енглеска је и сувише слаба, да би нам с те стране претила каква опасност. Ваљало би да се додги какво чудо, па да снглеске сувоземне трупе добију извесне важности.“

То чудо се међутим додило на велико изненађење Немца. Енглеска војска је у почетку рата доиста била беззначајна. Али, док је британска флота спутавала у окове немачку царевину, дотле је извођена јединствена организација образовања сувоземне војске. Велика Британија је имала срећу, да на челу државне управе међу многим угледним државцима има и лорда Киченера. Киченер је својом великим увиђањем и дубоком преницијом будућности предвидео развој ратних догађаја и схватио, да у интересу европског рата Енглеска морастати у ред снажних сувоземних земаља. Његовом власништвом Велика Британија је окупила под оружје више милиона војника, који са одличном обуком и тренажом гадају данас паклене муке непријатељу.

То најбоље доказује последња енглеска офанзива. Лорд Киченер је пао као жртва немачког гусарања, али његове идеје, његова организација остале су у животу и сад су у пуном свом развићу. Генерал Дуглас Хејг, командант британских трупа на фронту Соме привес је у дело велике идеје Киченерове. Он је уврзо у борбу младе Киченер-

ве армије снабдевене како то ниједна војска није била и са моралом достојним дивљења. Цела енглеска војска дише у овом тренутку једним духом. Њу надахњује једна идеја, једна мисао, једна воља за коначном и сигурном победом непријатеља човечанства. Киченер не постоји више, али његове идеје су у пуном остајењу.

Немци су огромно разочарани. Енглеска офанзива за њих је сино изненађење. Они су пренеражени, јер сад имају пред собом још један страшан фронт, још једног опасног непријатеља, који их немилице сатире. Фантастична енглеска артиљерија руши њихова утврђења и упропашћује њихове пукове, а пешадија улеће у борбу са невероватним покртвовањем. И док немачки генералштаб држи саветовања, како да се одоли енглеској офанзиви, кајзер упућује војницима прокламације позивајући „другове“ да све се јој сile напрежну, како би зауставили нападе „новог и величног опасног непријатеља, који прети да продре у њихову земљу и да попали њихова села и градове.“

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Букурешт. — Румунски званични кругови су мишљења да ће споразум између Румуније и Савезника бити потписан онога дана, када у Букурешт приспе француски посланик у Риму Олер, који ће донети дефинитивне предлоге.

Лондон. — Енглески премијер г. Асквит изјавио је у парламенту: «Енглеска има пред собом два циља:

1. Убедити непријатеља да су Савезници решени водити рат у потпуном јединству на економском и војном терену и припремати рад после рата.

2. Успоставити Белгију и Србију у њиховој политичкој и дипломатској независности.

Атина. — Генерал Данглис смењен је са положаја ајутанта грчког краља због својих политичких осећања.

Амстердам. — Директор „Форверца“ г. Мајер ухапшен је у Берлину после престresa.

Генерал Кордоније

Нови командант француских трупа

Јуче по подне на једном француском контраторнијеру присао је у Солун генерал Кордоније, нови командант француских трупа на нашем фронту. Он је примио од генерала Сараја команду над француским контингентом, коју је овај поред команде Источном Војском имао такође у својим рукама. Тако је од јуче генерал Сарај само главнокомандујући Источне Војске.

Нови командант француских трупа, генерал Кордоније, већ је позната фигура на ратној позорници. Он је дивизијски генерал и досад је командовао осмим војним кором. Генерал Сарај га познаје већ одавно и има у њему потпуно поверење. Он је имао прилике да добро упозна особине генерала Кордонијеа, док је овај био под њега на служби у војној школи Сен-Мексана.

Генерал Кордоније располаже ретком и прецизном одлучношћу, несаложивом вољом, хладан је, тих и седра духа. Као таквог његови војници и официри су га истовремено волели и плашили га се. У току досадашњег рата генерал Кордоније стекао је великих заслуга. Француске трупе на нашем фронту добијају у њему одличног команданта.

Страна штампа

Немци признају

„Зиддајче Дајтунг“: Нема сумње, чак и ако узмемо Верден, бићемо и даље опкољени и ко зна да ли ћемо моћи допрети до Париза, од кога нас иза Вердена раздваја читава серија нових утврђења и утврђених ровова.«

„Фосиште Дајтунг“: Наше трупе на западу имају да издрже тешке борбе и велика искушења. Бројна надмоћност непријатељева је неспоран факат.

Немачка и Румунија

«Берлинер Тагеблат» (Теодор Волф) пише: «Румунско штампе, које је од приласка Бугарске централним државама требало да буде јасно свима, тек сад се открива званичној Немачкој.

Румунија се очевидно одврата од Немачке и Аустро-Угарске и пришла је целом израчуна делом из осећања коначно

ПРИПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечне 3 франка тромесечно 9 франака,
годишње 36 франака

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Свака оглас 0-20 фран. од петогног реда, сваки
оглас по погодби. Новац се полаже државним
номесецником и дипломатским заступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДИМ
Понти склопи преко Краљ Срп. Ген. Конзулат
у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ
Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Последњи бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштво грчке штампе“ ул. Булгарохолу бр. 5, близу главне поште.

Споразуму. Питање њене интервенције сад је ствар згодног момента.«

Савезничка офанзива

«Тајмс»: «Немачки коментари борба на Соми доказују њихово огромно цењење британске војске. Немачка отворено признаје да је веома рђаво прорачунала снагу Велике Британије у континенталном рату.«

«Франкфуртске Новине»: „Циљ да изведе једијство акције на свима фронтовима постигнут је. Споразум је успео да предузме истовремено офанзиву на свима фронтовима. Не може се предвидети резултат ове акције.“

Руска офанзива

„Будапешти Хирлан“: «Русија врши притисак на наша оба крила. Очевидно хоће да се дочека наших саобраћајних линија. Главна карактеристика руских операција је брзина. Ново груписање снага Русије изводе брзо и вешто. Резерве су им увек при руци. Снабдевање им је добро. Много се говори о новом руском министру војном, чија је заслуга ова офанзива.«

Преглед грчке штампе

«На Алитија»: Према вестима из Атине, италијански посланик г. Боздари одлази у Рим да са својом владом непосредно споразуме у погледу питања која се тичу односа између Грчке и Споразума. Тврди се тако исто да је грчки посланик у Риму г. Коромилас добио значајна упутства од надлежних из Атине, ради успешније расправе питања због којих г. Боздари одлази у Рим.

Пут италијанског посланика у вези са путом његовог француског колеге сведочи о покрету који се врши у односима између Грчке и Споразума; а кад се узму у обзир и преговори који се воде у Атини и у престоницама сила Споразума, онда се добија основана нада да ће сви неспоразуми у погледу спољашње политике Грчке нестати и да ће се оријентација њена према Споразуму коначно утврдити.

У Атини влада мишљење да ће се после пута оба посланика и њихових извештаја о правом стању ствари у Грчкој тако уредити питања да ће се омогућити истовремени с Румунијом излаз Грчке из неутралности у корист Споразума, — и то с правилма која је она била изгубила због нене-

штог рукојања политиком њених скочашњих управљача.

Како су се данас ствари развијеле за Грчку нема бољег решења од овога, а томе решењу је воде и прилике, и интерес, и љубав, и осећања. Надмоћност Савезника у њиховој борби са централцима, расположења Румуније и близка акција на балканском и јадранском фронту представљају чињенице из којих може потешки пропаст за Грчку ако вх вештом политиком не би умела искористити. (Број од 27. јула).

«Македонија.» Нарочити дописник петроградског «Новог Времена», који је недавно посетио савезнички фронт у Македонији, рачуна на 410.000 бајонета енглеско-француско-српске сile које су до сад сконцентрисане на Балкану. Исти дописник додаје да је генерал Сарај намеран да првом згодном приликом заузме варош Битољ, који ћа се претворити у привремену престоницу Србије. (Ова је депеша добијена у Атини из Петрограда).

«Неа Елас.» Г. Скулудис је демантовао вест да су у министар. спољ. послова нађена повериљива акта које

Грчу представљају у непријатељској боји према Споразуму, а која је акта он сакрио од особља министарства када је Грчка имала несрећу да јој он буде први министар.

Али г. Скулудис није смeo да опроверги вест овог листа по којој је он често и поеле њиховог отправљања, потписивао телеграме који су се односиле на спољашњу политику Грчке и које је састављао генералштаб. И демант г. Скулудиса значи потврду.

«Елас.» Шеф либерала отворено је оптужио генералштаб. Али генералштаб не одговара. И г. Дусманис, који је раније тужио «Кирикс» зато што је тврдио да ово војно надлеште има политичке намере, не сматра данас за потребно да се нађе увређен пред страшном оптужбом да је мобилизацију одржавао због нарочитих цаљева. Али било да он проговори, било да ћuti, од дана кад је шеф либерала проговорио, грчки се народ налази пред једним од најглавнијих виновника данашњег стања и осећа потребу да још сада изрази своју жељу г. Венизелос одмах по свом повратку на власт удаљи из службе оне који су недостојно и кобно радили против оцаџбине. (Број од 27. јула). Пол-Луј

цуске су трупе заузеле обе немачке линије иза Тијомона.

У источној Африци.

Лондон, 28. јула

Генерал Сmit јавља да су трупе генерала Вен Девентерса, које опешију у источној Африци, приспеле до централне немачке железничке пруге у Килима — Тинде — Додома и у Киломбо — и гоне непријатеља, који се повлачи ка југо-истоку у правцу Сенгига.

Један део непријатељске војске морао је да се преда западно од Кондоа — Иранги.

Наша марина заузела је варош Порт-Сулану.

Нова руска победа.

Петроград, 28. јула

На реци Серету, наше трупе напредују са великом успеком и утврђују заузете положаје. У тој области, у току борбе која је трајала два дана, заробили смо 166 официра 8415 војника, запленили 4 тона, 19 митралеза, 11 справа за бацање бомби и велики ратни материјал.

Немци се повлаче из Ковеља

Женева 28. јула

Јучерашњи немачки коминике признаје да су Немачке трупе биле при моране да се повуку испред Ковеља, с обзиром на бројну надмоћност Руса и оне се нису могле даље одуницрати.

Пред Ковељом.

Петроград, 28. јула

Битка око Ковеља непрекидно беше. Немачки отпор почине слабити. Непријатељски заробљеници гомила ма пристижу.

Руска победа на Дњестру

Петроград, 27. јула

Јужно од Дњестра успеси наших трупа развијају се даље. Гонећи непријатеља наше су трупе заузеле варош Нујнијев, села Братишев, Надорову, Чамолоце, Крамивутланов и Отинију. Непријатељ руши за собом мостове и депое с муницијом. Заробљеници стално притичу. Површина о-својеног терена у току овога напада износи 160 врста.

Лондон, 27. јула.

Последњи успеси генерала Лешчинског јужно од Бродија су од огромне важности. Они обитују напрековање ка Серету и Грамберки примичући руске трупе све више Лавову. Армија генерала Хинденбурга упркос очајним напорима принуђана је на повлачење.

Амстердам, 27. јула.

Синоћни немачки коминике признаје, да је се војска надвојводе Карла морала повући на нове положаје на целом фронту.

Цепелин над Енглеском

Лондон, 28. јула

Једна депеша из Хага јавља да је један од цепелина, који су летели над Енглеском, јако оштећен енглеским батеријама. Цепелин је број прелетео Ходандију и ушао у Немачку или је морао нагло да се код Хановера спусти.

Офанзива на Соми

Лондон, 28. јула.

Енглеске трупе настављају напредовање. Нови извештаји увећавају енглеску победу код Позијера.

Пред борбу на коти 490 немачки генерал Билов упутио је трупама наредбу, у којој вели: «Онај, који не буде одоловао до краја и не буде бранио терен до последњег даха, предаће се одмах ратном суду».

Мајор Морат у „Берлинер Тагеблату“ вели: „Енглеска команда решена је наставити борбе са истом жестином до одлучних успеха. Неисправне резерве у Људима и муницији стижу стално на британски фронт“.

Париз, 28. јуна

На сектору Шеноа-Шапитр заузели су Французи две немачке линије. На Соми се успеси шире: заузета је цела линија немачких ровова на фронту од 8 км. у дубину од 300 до 500 метара.

Пад Горице

— 10.000 заробљеника —

Рим, 28. јула

Талијански коминике саопштава: Талијанске трупе заузеле су варош Горицу.

Прекујче ујутру после јаке артиљеријске ватре, наше трупе заузеле су положаје западно од вароши. Ровови су били препуни лешева. Непријатељ у бегству оставио је велику количину ратног материјала. Кад је пала ноћ одреди једне бригаде прешли су Сочу и утврдили се на левој обали. Једна колона коњице и велосипедиста гонила је непријатеља. У међувремену инжињерија је поставила друге мостове и поправила оне који су покварени.

На Карсу наше трупе одбиле су многе нападе на положаје Монте сен Мишел. Заузели смо нове ровове у области код села Сан Мартино.

Заробљено је више од 10.000 војника. Војници се стално предају.

*

Пад вароши Горице представља значајан успех у развоју талијанске офанзиве. Положаји око Горице веома су важни у стратегијском погледу. Преко њих води пут за Трст, који је сад Талијанима готово сасвим отворен. Аустријски пораз је озбиљан, о чему сведочи преко 10.000 заробљеника и повлачење у нереду.

Горица је одавно била мета талијанских напада. Она спада у област, на коју талијански иридентисти највише бацају око. Пре рата је бројала близу 30.000 становника, али је део становништва у почетку рата напустио вароши. Горица је скоро сва у шуми и чувена је са своје природне лепоте. Лежи на реци Сочи, чијим обалама сад господаре Талијани. У њој је 1836. године умро Карло X. и подигнут му је ванредан споменик у вароши.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Званични коминике

Са нашег фронта

Солун, 28. јула.

Непријатељ је са јаким извидничким смагама описао на нашем фронту. На обалама Вардара није показао никакву активност.

Јуче у јутру француска и енглеска артиљерија почеле су јако да бомбардују зону око Дојрана. Бомбардовање још траје.

Борбе на Суецу

Лондон, 28. јула.

После борбе источно од Суецког Канала турска се војска, гоњена нашим трупама — стално повлачи. Једна депеша из Каира јавља да се турски војници стално продају код Катије на 28 миље источно од Канала, што се верује да је варош у енглеским рукама.

Лондон 28. јула.

Наше трупе ступиле су у контакт са непријатељским ариергардама; које су се утврдиле на подложајима у напред спремљеним. Запленили смо велики број пушака и огроман ратни материјал напуштен. Наше су трупе сараниле више од 1000 турских лешева.

Лондон 28. јула.

Вести из Каира доносе, да је по велики број турских заробљених војника код Катије присео у Каиро.

Маса света изашла је да види заробљенике. Улице су биле препуне од радозналаца.

Према накнадним вестима које су стигле о борби код Романи изгледа, да је енглеска коњица напала Турке који не показују никакву вољу за одбрану.

Лондон, 28. јула.

Енглеска коњица борила се славно са Турцима. Да би их навукла на

изненађење она је вешто изманиври сала своје повлачење. Повлачење је трајало до момента када су Енглези на крилима гурнули напред. У тој борби цела турска бригада морала је да капитулира.

Француски коминике

Париз, 28. јуна.

На фронту Соме Французи су одбили прекујче један жесток напад. Северо од шуме Хем. У овом покушају Немци су имали велике губитке и ако су успели да заузму један ров.

Мало доцније Французи су напали непријатеља и заузели већи део изгубљеног земљишта. Између шуме Хем и реке Немци бомбардују француске положаје. У области Шоли Немци су после једне јаке борбе успели да напредују на једној тачци али су их Французи својим јуришем на бајонет одбили.

На десној обали Мезе непријатељ је успео после многобројних напада да се са свим привуче Тијомону. Французи су у непосредију близини тврђаве, Један немачки напад на положаје Во-Шапитр — одбијен је. Француски авијатичари бадили су на барутану Ротвеј 150 килограма експлозива који су причинили огромне штете.

Доцније. — Северно од Соме Французи су заузели поново изгубљеног ров.

У току ове борбе заробили су 50 војника. Французи напредују у област северно од шуме Хекл.

На десној обали артиљеријска борба са обадве стране.

Француска победа

Париз, 28. јула

После једног сјајног напада Фран-

Оросди - Бакенож Централно-дистрибутивни
Краља Ираклија бр. 58**ПАДЬЯ СРПСКОЈ ВОЈСКИ**

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“**Оросди - Бак**ПОМОДНО - ГАЛАНТЕРІСКА РАДЊА
Меркада и Исаака Х. Јесуа
установљена 1880. г.Улица Венизелос бр. 31.
Највеће стовариште врсте у Солуну —
— Кућа у Паризу —
Огроман избор свиле, свију арува
ала за хаљине, блузе. — Увек сак
жу последње новости.Платно - Касије за г. г. официре
тако и по мери. Чарџапа, трико, ре
бла. За подснуду и памаме.

Цене најумереније и утврђене

„ФИЛИПИ“
Управа фабрике познатих пигарета
известава своје муштерије да је
бавила и врши већ употребу по
натог, прве врсте, цигар папира за
пигарете «квалитет екстра» кутија
цена 1·20Продаје се свуда и у главном до
су улица Франк 41. 17-15**Господо!**рпорујују
ада пушит

само

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА . . . . 20 циг. 1 дин.

ПИРФЕСИОН 24 . . 1 . .

БОГША . . . 24 . . 0·80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета . . . . 0·50

Дуван за луце. На продају свугде.

16 —

Оросди - БакФилијала:
улица Венизелос бр. 4.**Препоручује:**Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сирупа, масла и т. д.Цене су врло умерене и
утврђене.Прима поручбине и на-
бавља све артикли.

Услуга брза и тачна.

улица Игњатија бр. 14
Филијала:**Оросди - Бак****ЗУБНА КЛИНИКА**д-р АЛБЕРТА ГАТЕЊО
ЗУБНОГА ХИРУРГАДипломираног од Медицинског Фа-
култета и Школе за зубно ле-
карство у Паризу.Савршено лечи уста и врши све
модерне зубне радове. 28-30
18-то годишње искуство

84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија

ЗУБНА КЛИНИКА

ЈОВАНАН ХАЦИ-ВАСИЛИЈА

Једини зубни лекар, доктор
медицине изучавао специјално
болести уста и зуба.Атеље се налази улица Ко-
бр. 49, поред самог мора.Трамвајска станица улица Агиј
Софija. 35-20**ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ****најбоље цигарете****АФЛАС**Ники дин 1 — Елпис 0·80, Аристократ 0·65, Генед-
же 0·50, Македонски 0·35.**Продају се свугде**

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28-30

66-15

Најпријатније одмориште у Солуну**БАШТА БЕЛА КУЛА****Највећи ресторани — чувена кујна****УВЕК УКУСНА и СВЕЖА ЈЕЛА****РАЗНА БЕЛА И ЦРНА ВИНА, МИНЕРАЛНЕ****ВОДЕ — ПРИМЕРНА ЧИСТОТА****ДИВНО УКРАШЕН ЛЕТЊИ РЕСТОРАН У СЈАЈНО****ОСВЕТЉЕНОМ ПАРКУ**Свако вече одлична музика за време вечере. — У
самом парку концерти и биоскопске представе. Сваког
дана две представе. Прва од 7-9 а друга од 9-12 вече.
УЛАЗНИЦА 0·55 дин. 39-20